

SOKOLSKI GLASNIK

1926.

U Ljubljani, dne 15. marta 1926.

5.

Izveštaj tajnika

na VII. glavnoj skupštini JSS. dne 14. marta 1926 u Đakovu.

Političke i gospodarske prilike, što vladaju u našoj državi, imaju silan uticaj na kulturni razvoj naroda. Vidimo, da se sav naš narod nalazi u krizi, a to je naravna posledica rata i dobe što mu sledi. U toj krizi pokazuje osobito narodno življenje neko nazadovanje, padanje, što je posvema naravna posledica velike sveopšte napetosti u dobi prevrata i oslobođenja našega naroda. Velika pitanja, što se redaju neobičnom brzinom jedno za drugim, moramo da dovedemo u sklad s našim nacionalizmom, koji je kod jednoga dela našega naroda opstojao u antagonizmu proti državi. Pa kako sav narod preživljava tu krizu, tako radi nje trpi i Sokolstvo kao organizacija, koja je u najtešnjoj svezi sa sudbinom svojega naroda. Baš to nam dokazuje kako usko je navezano Sokolstvo na svoj narod. Naše Sokolstvo beleži u netom minuloj godini malen zastoj u svom poletu baš radi navedenih uzroka, ali to nikako ne utemeljuje sasvim neopravdane glasove o kakvoj unutrašnjoj krizi u Sokolstvu. Prije naglašena kriza što ju proživljava naš narod, može da privremeno opseni smer Sokolstvu, može da ga zavede stramputice i da prouzroči neki nazadak u razvoju spoljašnje organizacije, no ne može nikako da menja sokolska načela, koja će večna biti i koja su pozvana da realizuju ideju o konačnom, preporodu celokupnoga jugoslovenskoga naroda i o pobeđi sviju kriza. Ideja Jugoslovenskoga Sokolstva vodi nas do bolje budućnosti našega naroda i naše države, težeći za potpunim ujedinjenjem svih članova jednoga naroda u jednoj državi pod zastavom sokolskom, koja treba da spaja sve pripadnike naše organizacije u skupnom radu za napredak celokupnoga naroda. Sokolska ideja u moralnom je i materijalnom pogledu jedina sila, koja nije okovana u paragrafe državnoga zakonika, koja hoće, može i mora da preobrazi našu zemlju u smislu i duhu narodnoga i državnoga jedinstva.

Jugoslovensko Sokolstvo bilo je svesno te svoje velike zadaće, što ju je preuzelo na saboru u Novom Sadu, te je radi toga i u toj velikoj krizi s idealnom požrtvovnošću, svesno svoga poslanstva, vršilo veliku zadaću usprkos svim zaprekama od najrazličnijih strana. Ideja sama po svojoj dubokoj sadržini, i velika sokolska načela po svojoj jasnosti i trajnosti ostala su neokrnjena, pa tvrdi vera u pobeđnu moć tih načela vodila je našu organizaciju i u minuloj godini preko svih vrlo teških zapreka.

Najveće poteškoće u prošloj godini prouzrokovalo je našoj organizaciji finacijsko pitanje saveza, župa i društava. Od svoga postanka nije naše Sokolstvo nikada dublje razmišljalo o gospodarskim pitanjima Sokolstva, nego je s idealnim zanosom žrtvovalo, koliko je moglo, za svoju organizaciju. Celokupna naša organizacija u prošloj je dobi baš u tom pogledu pokazala toliko življenske sile, da je s malenkosnim sredstvima, kojima je raspolagala, pobedila sve zapreke. No opšta gospodarska kriza uticala je neugodno i na to pitanje naše organizacije, što je na drugoj strani prouzročilo ugodan preokret, da su se počeli pojedinci kaošto i društva i župe intenzivnije zanimati za gospodarska pitanja naše organizacije. Idealisti morali su da stanu na realna tla. Žalosno poglavje u toj stvari tvori činjenica, da se moramo boriti s neradom i bezbrižnošću nekih funkcionara u društvima i župama, koji ležerno i mirne duše preuzimaju funkcije u raznim odborima, a ne vrše svoje dužnosti. Starešinstvo JSS. počelo je bezobziran boj

proti tim ružnim navikama, koje moramo odstraniti pa bilo i najstrožijim sredstvima. Revizija župa dokazala nam je i potvrdila te činjenice, koje onemogućuju svaki razvoj naše organizacije, bilo u formalnom, bilo u idejnom smislu. Revizija župa dokazala nam je, da dolazi u našu organizaciju radi nekih besavesnih funkcionara neka hladnoća, mrzost do rada, nepouzdanje, kojima se pridružuju neugodne i neuređene političke i socijalne prilike u državi, što sve skupa prouzrokuje zastoj u pravom sokolskom radu. Ti znakovi sokolske neradnosti pojavljali su se prošle godine na sreću samo u nekim našim organizacijama, tim bolesnim udovima našega zdravoga tela. Rad sokolskih funkcionara postaje od dana u dan sve komplikovaniji i zahteva od svakoga pojedinca, da tačno pozna svoje zadatke, koje mora da vrši. I baš takovi, t. j. nepoučeni funkcionari prouzrokuju našoj organizaciji najviše neprilika i nereda. U prošlo doba nismo posvetili uzgoju sokolskih funkcionara nikake pozornosti, što se sada osvećuje celoj organizaciji. U budućnosti morat ćemo da i tomu radu posvetimo što više pozornosti u društvima i župama.

U najužoj svezi s tim poslovanjem, odnosno s tom neradnošću mnogih funkcionara jest i finansijsko stanje JSS, koje bi se moglo lahko da popravi odnosno sasvim likvidira, kad bi svako društvo učinilo svoje malenkosne obveze.

Starešinstvo JSS. imalo je prošle godine 55 redovitih, 6 izvanrednih sednica i 3 odborove sednice. Sem toga vršilo se je izvanredno mnogo sednica raznih odeljenja, kojima su prisustvovali svi članovi starešinstva. Nema dana u sedmici, kad ne bi bili članovi starešinstva vezani na sokolske poslove ili na sednice odbora i odeljenja. Radu u Savezu žrtvuju braća sve svoje slobodno vreme.

Sva tekuća pitanja bila su rešena bezodvlačno, što je zahtevalo i mnogo truda i napora od pojedinih funkcionara, što se razvida iz činjenice, da iskazuje naš protokol 4800 nadošlih dopisa i skoro toliko otposlanih. U pisarni JSS. bila su zaposlena 4 stalna lica, koja su vršila sav manipulativni rad. Rad raste od dana u dan, što je dobar znak za ugodan razvoj naše organizacije.

Rad u starešinstvu nadopunilo je prošle godine lekarsko odeljenje, koje je svojim istrajnim i promišljenim radom, pod vodstvom predsednika br. dr. Jamaru i uz sudelovanje brojne braće-lečnika, postalo velevažan čimbenik u našoj organizaciji, koja stvara lekarsku znanstvenu podlagu za naše tehničko delo. Bilo bi poželjno, da osnuju u korist našega Sokolstva i one župe, koje do sada to nisu smatrale potrebnim, lekarsko odeljenje, tu velevažnu instituciju, na što ih je lekarsko odeljenje JSS. ponovno pozvalo.

U opsegu starešinstva bilo je osnovano i gradbeno odeljenje za sokolske domove. Uprkos teškoj gospodarskoj krizi, koja vlada u našoj državi, mnoga su društva dosta puta na lakouman način počela graditi sokolske domove nepromislivi prije tačno gradbeni i finansijski naert. Veliki broj društava zašao je radi toga u teške dugove, koje otplaćuju uz najveći napor i najvećom požrtvovnosti članstva. Baš u društvima koja su si sagradila domove, nastala je radi finansijsalnoga preopterećenja opasna reakcija, da je članstvo obustavilo rad izgubivši sve veselje. Obzirom na to izdalo je starešinstvo na sva društva naredbu, da smeju početi s podizanjem domova tekar onda, kad im to dozvoli starešinstvo JSS. Gradbeno odeljenje ima zadatak da pregleda sve gradbene i finansijske naerte i da donese odnosne predloge.

U tekućoj godini uveli smo naraštajski znak, koji je skopčan na iste propise kao i članski znak. Veliko je zanimanje za taj znak.

Starešinstvo JSS. učinilo je sve, da dođe u užu dodir s daštvom, osobito s akademcima, koji treba da bi bili glavni propagatori sokolske ideje. Odnosne naloge dali smo svim župama, koje imaju svoje sedišta u krajevima gde su srednješkolci i akademici. Zalibože nisu sve župe do sada razumele veliku važnost te akcije, što su je tek delomice izvršile. Prigodom otvorenja Tyrševa

doma u Pragu stupilo je starešinstvo u dodir i s tamošnjim akademikima, da ih uvede u sokolski rad.

Starešinstvo je budnim okom pratilo sve događaje, koji se tiču razvoja našega naroda bilo u kulturnom, nacionalnom ili socijalnom obziru. Kod sviju nacionalnih i kulturnih priredbi našega naroda Sokolstvo je sudelovalo bilo vlastitim priredbama, bilo u savezu s drugim nacionalnim organizacijama. Da spomenem pre svega proslavu 1000godišnjice Hrvatskoga kraljevstva, što ju je samo naše Sokolstvo proslavilo po svoj državi, proslavljajući tako ujedno i jedinstvo našega naroda.

Sam savez proslavio je tu 1000godišnjicu na svečan način, u prisutnosti delegata svih naših župa, u Zagrebu dne 8. septembra; proslava bijaše sjajna manifestacija nepokolebive volje našega Sokolstva u borbi za sokolska načela.

Istotako je celokupno Sokolstvo proslavilo narodni praznik dne 1. decembra; tu je proslavu starešinstvo JSS. upotrebilo, da se je Sokolstvo setilo naše neoslobodene braće, koja su baš tada proživljala najgore progone od talijanskih apsolutista. Starešinstvo JSS. upozorilo je naše Sokolstvo i na kruto i surovo proganjanje našega naroda na grčkom ozemlju, na najjužnijoj medi naše države. Tim krajevima i razvoju Sokolstva u južnim krajevima moramo da posvetimo najveću pozornost i da ih podupremo svima sredstvima u njihovu teškom propagandnom radu, što ga tamo vrše. Sem toga sudelovalo je naše Sokolstvo u pojedinim krajevima po zastupnicima društava i župa kod sviju kulturnih priredbi odnosnih krajeva. Žalosno je, da je bilo onemogućeno starešinstvu da sudeluje na velikoj narodnoj proslavi prigodom prenosa zadnjih ostanaka vladike Njegoša na Lovćen, jer su centralne oblasti, koje pokazuju dosledno nepoznavanje i nerazumevanje našega rada, i tom prilikom mimoišle našu organizaciju, premda su bile upozorene od nas. Dosledno ignoriranje sviju naših dopisa i molbi od strane vlade, ponovno nam potvrđuje pravilnost našega stanovišta, što smo ga u toj stvari zauzimali, da naime Sokolstvo računa samo na svoju vlastitu moć a ne čeka pomoći od izvana.

Prošle godine nije bilo nijednoga većega javnoga nastupa JSS. zato, da se članstvo što temeljitije pripravi za međusletne utakmice u Beogradu. Te su se utakmice vršile 27. i 28. juna u Beogradu i završile su se uz veliki broj natecatelja, vrlo dobrim rezultatom. Priprave za te utakmice najugodnije su uticale na rad u vežbaonama i dale su nam dobar pregled onih društava, koja zaista vrše svoj uzgojni sokolski rad. Opažamo pako, da naša društva i župe obavljaju pravi sokolski rad vrlo manjkavo, bilo u vežbaonama, bilo izvan njih, što prouzrokuje da je uzgoj našega članstva u pravom sokolskom duhu vrlo manjkav a kod mnogih ga društava uopšte nema, što također smatramo za uzrok znatnoga padanja članstva i naraštaja, što se razabire iz statističkih podataka onih župa, koje u tom pogledu najmanje rade.

Neki procenat toga padanja otpada i na čišćenje u našim redovima, a veći deo na manjkavost sokolskog uzgoja osobito kod naraštaja, koji zapušta naše redove i baca se u naručaj raznih športova, jer nije bio nikada temeljito uzgojen u sokolskoj ideji. Manjkav uzgoj naših prednjaka je u koječem uzrok tim nedostacima; i kako se malo pozornosti posvećuje baš uzgoju prednjaka, dokaz nam je to, da je prošle godine priredilo tečaje za prednjake samo šest župa, dočim druge u tom pogledu nisu uopšte ništa učinile. Petnaest župa priredilo je svoje župske slete, kod kojih bijaše sudelovanje vrlo različito, dočim su nas nastupi uopšte zadovoljavali. Nekoje su župe priredile i naraštajske dane i time pokazale, da shvaćaju veliko značenje naraštajskog uzgoja, koji se ipak ne sme ograničiti samo na slete, nego bi župe morale da izrade razpoloženje nakon takih sletova i priredbi za dublji i intenzivniji nutranji uzgojni rad.

U užu dodir stupili smo prošle godine s američkim Sokolstvom. Prigodom hrvatskog sokolskog sleta u Zagrebu, gde je učestvovala i deputacija

jugoslovenske sokolske župe u Chicagu, razgovarali smo se s delegatima potanje o položaju našega Sokolstva, što nije dovelo ni do koga pozitivnoga zaključka, ipak je bio dobar uspeh u tom pogledu, da su braća iz Amerike dobila potpun pogled u prilike naše sokolske organizacije. Ostali smo s njima u pismenom saobraćaju, pa bi bilo poželjno, da taj saobraćaj bude što dublji i širi.

Mnogo pozornosti svratilo je starešinstvo razvoju sokolskoga časopisja i literature uopšte. Financijalne prilike JSS. i nezanimanje članstva za sokolske edicije smetale su nam u radu i onemogućile razmah, kakva smo želeli i kakav bi bio u korist našega Sokolstva. «Sokolski Glasnik» izlazio je prošle godine u 3900 primeraka, što je dokaz, da je samo malen procenat organizovanih Sokola osećao potrebu, da bude informiran o razvoju i gibanju našega Sokolstva. Uredništvo Glasnika trudilo se, da udovolji svim potrebama članstva. Usprkos tome dolazahu stalne pritužbe, da Glasnik ne odgovara svojoj svrsi, i to od jedne strane, što nije pisan ćirilicom, od druge strane, što nije pisan u narečju ove ili one župe. Takim zahtevima nemoguće je udovoljiti, pa bi članstvo moralo da uvaži sve prilike u našoj državi, a ne samo lokalne prilike ovoga ili onoga društva, ove ili one župe. Ako bi mi hteli da ugodimo u tom pogledu svim brojnim pritužbama, morali bi izdavati Glasnik najmanje u 10 narečja što se govore u našoj državi. Kako bi to bilo bez smisla, može si predočiti svaki član.

Čitav rad za Glasnik tištao je leda samo par braće, koji su bili u uredništvu toga lista. Odizvana nismo dobivali, sem kritike, gotovo nikakvih članaka, što je dokaz, da nije ni u župama ni u društvima gotovo nikakvog zanimanja za centralno glasilo JSS. U takim prilikama, razume se, pojavljaju se glasovi, je li uopšte pametno da izdavamo i nadalje Sokolski Glasnik te da za nj žrtvujemo i vreme i novac za onaj mali broj članova, koji ga kadgod pročita. Sokolski Glasnik imao je priloge Jugoslovenski Sokol i Prednjak kao list TO.

Za naraštaj izdavali smo list «Sokolčić» s prilogom «Naša radost», ali i za ta dva lista malo je zanimanja u društvima, osobito glede doprinosa za list. S ovom godinom postala je «Naša radost» samostalan list.

Župe Ljubljana, Zagreb, Kranj, Beograd, Maribor, Tuzla, Užice, Vel. Bèč-kerek izdavaju svoje vlastite vesnike, koji izlaze delomice mesečno, delomice prema potrebi. Prigodom župskih sletova izdavale su župe Mostar i Reka svoje vesnike. Sem toga izdavaju sokolska društva u Mariboru, Virovitici i Ljubljana I. prema potrebi svoje posebne izveštaje.

Jugoslovenski sokolski savez izdao je dva nova broja Spomenice o I. Jugoslovenskom svesokolskom sletu; ta će Spomenica biti tokom ove godine zaključena. Zanimanje članstva za Spomenicu, koja će biti najlepša uspomena na prvu olimpijadu jugoslovenskog Sokolstva, minimalno je, što je u savezu s jurve spomenutim neradom društvenih funkcionara.

Jugoslovenska je Sokolska Matica izdala prošle godine prepotrebnu knjigu «Vežbe za decu» i «Mali rečnik» sokolskih naziva za telovežbu — dve knjige, koje bi morao da ima svaki prednjak naših sokolskih društava. Daljni razvoj naše sokolske literature bit će moguć tekar onda, kad bude sokolski uzgojeno članstvo znalo ceniti veliku važnost sokolske knjige i kad se je bude mašalo s većom svesti.

Tom prilikom moram da izrečem zahvalu svim onim novinama u našoj državi, koje su požrtvovno i nesebično potpomagale težnje naše organizacije i izveštivale o našem radu. Taj propagandni rad našega novinstva visoko cenimo te smo nastojali, da ostanu naši odnošaji sa Sokolstvu sklonim listovima trajno dobri i srdačni.

U upravnom pogledu naša je organizacija nepotpuna i nedisciplinirana. Veliki nedostaci u administrativnim pitanjima, a kod nekih župa potpuna

nediscipliniranost, prouzrokovali su starešinstvu mnogo poteškoća i mnogo sasvim nepotrebna rada, a i mnogo financijskih izdataka, te tako opteretili Savez, čega svega ne bi trebalo, ako bi, kako treba, funkcionirala administracija.

Nekoje župe i nekoja društva imaju mnogo teških greha u tom pogledu, koji se ne mogu izbrisati nikakim izgovorima. Pre svega trebalo bi spomenuti tri župe, od kojih ne dobiva starešinstvo JSS. niti ikakvih izveštaja niti odgovora na razne upite i pozive, niti dolaze na odborove sednice ni na druge prireditve JSS. Župe su također i naprama svojim društvima sasvim pasivne, tako da je starešinstvo JSS. primorano da neposredno dopisuje s društvima takovih župa. To stanje ne sme da i dalje traje pa ga moramo što pre likvidirati. Vrlo oštro moramo da prekorimo postupak gotovo svih župa i društava, što nigda ne odgovaraju na vreme, nego moramo svaku stvar po višeputa urgirati, i još su konačni odgovori nepotpuni. To stanje vrlo sprečava rad i prouzrokuje velikih poteškoća pri poslovanju. Sem spomenutih župa ureduju ostale župe od česti redovito, od česti pako pod pritiskom starešinstva. S pohvalom mi je spomenuti rad župa: Novi Sad, Tuzla, Ljubljana, Maribor, delomice Mostar i Skoplje. Te župe imaju dobre sokolske funkcionare, koji se, usprkos svim poteškoćama što ih imaju s raznim društvima, trude da udovolje zahtevima uprave. Poslovanje je s tim župama lako i hitro. Bila to zadnja opomena ostalim župama, jer je vrlo neugodno prestanto ponavljanje istih pritužbi!

Saobraćaj sa sokolskim organizacijama ostalih slovenskih naroda, ostao je i minule godine nepromenjen. S českoslovačkim Sokolstvom surađivali smo u svim stvarima na najsrdajčiji i bratski način te smo se starali o to, da naše međusobne veze budu što čvršće i dublje. Sedamdeset pet godišnjicu narađenja prezidenta Masaryka i naše je Sokolstvo proslavilo predavanjima o radu toga velikoga muža. Jugoslovensko Sokolstvo pridružilo se je u velikom broju československom Sokolstvu kod proslave prigodom otvorenja Tyrševa doma te je po svojim župskim delegatima sudelovalo na prvoj skupnoj sednici funkcionara ČOS. i JSS., što se je vršila u isto vreme u Pragu i završila s vrlo povoljnim rezultatima. Jugoslovenski sokolski savez podelio je starosti dr. Scheineru, načelniku dr. Vaničku i bratu Štěpaneku u znak priznanja zasluga za naš sokolski rad savezne plakete, što im bijahu predane prilikom otvorenja Tyrševa doma. Zajednički rad ČOS. i JSS. rodio je prošle godine sokolsku organizaciju, za kojom smo težili kod svega našega rada, t. j. savez «Slavensko Sokolstvo». Razgovori, započeti prilikom pokrajinskoga sokolskoga sleta u Zagrebu, doveli su do ugodnih rezultata, zbližali su nas s poljskim Sokolstvom i tako omogućili ustanovljenje saveza «Slavensko Sokolstvo», do kojeg je došlo u Varšavi dne 14. avgusta 1925. prigodom sleta poljskoga Sokolstva. Tom zgodom bijahu u Varšavi zastupnici československoga, poljskoga, ruskoga i jugoslovenskoga Sokolstva. U bratskom sporazumu primljena bijahu glavna načela te organizacije, odobrena već od svih pojedinih, za to pozvanih ustanova tih organizacija. Sokolstvo je time učinilo vrlo važan korak za budući rad, koji ide za ciljem da združi slavensko Sokolstvo u jedinstvenu, čvrstu i nepokolebivu organizaciju.

Tom smo prilikom stupili u najuži dodir s poljskim Sokolstvom pa ćemo to držati i unapređivati.

Rusko Sokolstvo, koje biva u našoj državi, gajilo je s našim društvima što uži saobraćaj i surađivalo je kod svih naših priredbi. Svuda, gde postoje odseci ruskoga Sokolstva, pripravljali su se velikim žarom za naredni rad koji ih čeka u domovini. Starešinstvo JSS. podupiralo je njihove težnje kako je bolje moglo. Kao članovi međunarodne telovežbene organizacije surađivali smo i kod te organizacije, u koliko su nam dopuštala sredstva i naše sile. Prigodom otvorenja Tyrševa doma bio je u Pragu kongres

međunarodnoga olimpijskoga odbora, na kojem je učestvovao brat Miroslav Vojinović.

Ovo tajničko izvešće o radu JSS. nadopunit će izveštaji pojedinih odeljenja. Glavna skupština mora da izvrši važne zaključke o radu Sokolstva u narednoj godini.

Važne zadaće i težak rad što nas čeka u ovoj godini, zahtevat će od svakoga nas, da žrtvuje sokolskoj organizaciji svu svoju radnu silu. Pred nama je Lyon-međunarodna utakmica, na kojoj ćemo sudelovati, da ostanemo verni imenu, što smo si ga izvojevali ustrajnim, dugogodišnjim radom u redovima međunarodnih gimnastičkih organizacija i da podignemo duh u našoj organizaciji za težnje savršenosti i lepote. Pred nama je utakmica za slavensko prvenstvo u Pragu i VIII. svesokolski slet u Pragu, što smo ga proglasili i svojim sletom i time preuzeli moralnu dužnost uznastojati iz sviju sila, da bude što više našega Sokolstva na tom sletu.

U ovom sam izveštaju spomenuo mnogobrojne greške, koje sprečavaju naše organizacijsko delo. Treba da se postaramo, kako bi se ih bez nepotrebna čavrljanja i bez predsuda što pre iznebili. Hitro i konačno rešenje sviju organizacijskih pitanja životne je važnosti za daljni razvoj naše organizacije. Župe se moraju postaviti na vlastite noge u svojem radu i tako razbremeniti centralnu organizaciju, da se ona lakše dade na rešavanje većih, načelnih pitanja. U društvima i župama potreban je unutarnji intenzivni rad, osobito za uzgoj članstva, naraštaja i dece. Ne treba nama sokolskih fraza, nego sokolskoga rada i sokolskoga života. Podignuti moramo agitacioni rad u svim društvima, posvetiti više pozornosti osobito našem novinstvu i literaturi. Ne govorite samo o našem Sokolstvu, nego živite i radite sokolski!

Uzoran sokolski rad i uzoran sokolski život: to su najjače privlačive sile, što vežu i množe redove jugoslovenskoga Sokolstva i napunjavaju naše vežbaone. Potrebujemo plemenita oduševljenja, što ga mora svaki pojedinac da širi u svojoj okolini živim primerom, raspirivati hladna srca i ogrevati hladne duše za našu veliku svetu sokolsku stvar, treba nam ljubavi do teška rada, istrajnosti i čistih značaja, da Sokolstvom oplemenimo sav narod i da ga osposobimo za svaku borbu i učinimo sposobna za svaku žrtvu! Neka se širi naše Sokolstvo preko sviju zapreka, da zavuče u svoju struju zdravlja i života svu našu zemlju i sav naš narod, da duh sokolski vodi sudbinu našega naroda i diže našu domovinu u visine moći i slave! Ali u tu je svrhu treba suradnje sviju nas. Tih velikih zadaća svesno je bilo starešinstvo JSS. u potpunosti meri. Kako je pako te svoje velike zadatke izvršilo, o tom pred-
sudite vi!

Dr. R i k o F u x.

IZ STAREŠINSTVA JSS.

XLVII. redovita sednica starešinstva JSS, dne 22. februara 1926.

Prisutni: Gangl, Čobal, Deu, Fux, Gregorin, Jeras, Kajzelj, Krejči, Košir, Ludvik, Marolt, Mužinova, Poženel, Švajgar. — Opravdani: Jamar, Zelenko.

Brat starosta javlja, da će izaći za glavnu skupštinu tiskano izvešće i to tajničko, bilančno, račun gubitka i dobitka, sletni račun, proračun i izveštaj gospodarskog odeljenja. Druga odeljenja izvestit će usmeno.

Tajnik br. dr. Fux izveštuje, da je dobio od br. Paunkovića nacrt o ruskom Sokolstvu u našoj državi, prema zaključku savezne skupštine u Brodu na Savi. Nacrt se ustupa organizacijskom odeljenju na pregled. Br. Marolt izjavlja, da je taj nacrt dospao tik pred glavnu skupštinu pa je stoga nemoguće da o njem donesemo izvešće na glavnu skupštinu u Đakovu. O tom bit će obavešten br. Paunković. — Iz Zagreba javljaju, da neka tvrtka još uvek zlorabi ime br. staroste kod nudenja svojih sokolskih odora. Zaključak: Upozorit će se firmu neka time prestane, inače ćemo se morati obratiti na

sud, netom se dozna, da je firma kogagod time nasamarila. — Najavile su svoje glavne skupštine sledeće župe: Sarajevo, Novi Sad, Zagreb, Beograd, Novo mesto. Tim će se župama poslati pismene pozdrave starešinstva. — Župa Novo mesto opravdava se, da nije poslala na odborsku sednicu dne 27. decembra 1925. svoga delegata. Uzelo se na znanje. — Pripravni odbor sleta u Lyon javlja, da imaju učesnici sleta 50 % popusta na franceskim željeznicama. — Prima se predloženi nacrt sokolskih žigica. — Odobrava se predloženi nacrt pogranične biljege.

Blagajnik br. Kajzelj javlja, da je 200 društava dosad namirilo savezni doprinos. Vodi se razgovor i primaju se zaključci na izvešće br. Čobala o prešnim računima br. Zakotnika, što će se ih namiriti u najkraće vreme.

Br. dr. Krejči izveštuje o stvari glede saveznih lokala. — U pitanju vlasničkih prava sokolskih društava u Hrvatskoj obradio je više konkretnih slučajeva, te će iz toga moći svako pojedino društvo da dobije svoj odgovor. — Vodi se rasprava o više disciplinarnih slučajeva. — Potvrđuje se isključenje Uroša Mitrovića iz sokol. društva Zagreb I, što će se oglasiti u «Sokolskom Glasniku». — O članima, koji istupaju za vreme disciplinarne istrage, ima društvo dužnost, da dovede akt na kraj i da ga pošalje u evidencu savezu.

Br. Kajzelj pozivlje starešinstvo saveza na svečano veče braće, koja su već 40, 50 i 60 godina članovi sokolske organizacije. To će se veče vršiti 27. februara.

Br. Deu moli u ime lutrijskog odeljenja braću i sestre, da mu priskoče u pomoć kod konačnog rada o saveznoj lutriji.

XLVIII. redovita sednica starešinstva JSS. dne 2. marta 1926.

Prisutni: Gangl, Čobal, Fux, Jeras, Kajzelj, Gregorin, Krejči, Ludvik, Marolt. — Opravdani: Deu, Jamar, Zelenko.

Brat starosta javlja, da je predložio T. O. revidirano izvešće o protialkoholnoj propagandi među Sokolstvom na osnovu izvešća lekarskog odeljenja. Izveštaj bit će donet pred glavnu skupštinu JSS. Prima se zaključak, da se ti predlozi štampani raspošlju župama pred glavnu skupštinu.

Br. Čobal izveštuje o gospodarskom stanju. Na osnovu toga izvešća primaju se zgodni zaključci.

Tajnikovo izvešće: Ministarstvo saobraćaja dozvolilo je 50 % popusta za vožnju na glavnu skupštinu. Župa Rijeka razjašnjuje, zašto nije njen delegat prisustvovao odborskoj sednici JSS meseca decembra. Prima se do znanja. — Župa Ljubljana javlja delegata za Društvo za gradnju sokolskoga doma u Šiški i novi odbor župe. — Sokolska župa Beograd šalje predloge za glavnu skupštinu, i novo starešinstvo župe. — Župa Split najavlja novo starešinstvo župe i šalje pozdrave sa glavne skupštine. — Župa Osijek izveštuje o progonu učitelja Sokola u njenom okružju. Prima se zaključak, da se na sve poslaničke klubove pošalje proteste. — Jugoslovensko-českoslovačka Liga u Ljubljani pokrenula je akciju za zamenu českoslovačke i jugoslovenske mladeži te moli, da ju JSS. podupre u toj stvari. Zaključuje se upozoriti na to župe, da donesu o tom prikladne predloge.

Predlozi župa Ljubljana, Tuzla, Šibenik predložiti će se glavnoj skupštini JSS. na raspravu.

Br. blagajnik izveštuje o skupnom doprinosu saveznoga dne, o 20dinarskim doprinosima i o fondu za osiguranje. Sletna je blagajnica namirila sav svoj dug Savezu.

Sokoli i Sokolice, opremite se za Prag! Vreme svesokolskog sleta u Pragu približava se hitno. Za put u Prag imademo se spremiti, a naročito što se tiče naše vanjske opreme u svečanim odorama. Već sada neka svatko misli, da si nabavi propisno odelo kako brat tako i sestra. Propisne sokolske odore

kao i sve ostale potreštine nabavlja naš savezni sokolski dobavljač brat Branko Palčić (Zagreb, Gundulićeva ul. 23), koji je jedini ovlašten, da opskrbljuje jugoslavensko Sokolstvo. Zato se neka bratska društva klone naručbama bilo kod koga drugoga, jer bi se moglo desiti, da dobiju nevrednu i manjkavu robu. Sa naručzbama neka se ne oteže, jer što će naručžbe biti kasnije naručene, to će teže biti sa dobavom usled preopterećenosti posla u radionici. Brat Palčić uredio je svoju trgovinu najuzornije i najmodernije, pa je sposoban da udovolji svakoj i najvećoj porudžbini brzo, solidno i jeftino. Na zahtev šalje i cenike. Braćo, sestre, mislite na svoj izgled i udesite sve, da za vremena budete opremljeni, kao to dolikuje nama Sokolima!

Isključenje iz svijiu društava. Starešinstvo JSS. je na svojoj sednici dne 22. proš. m. potvrdilo predlog sokolske župe Zagreb, da se isključi iz svijiu društava Uroš Mitrović, član sokolskoga društva I u Zagrebu (Opr. broj 921).

Savezni dan. V. izkaz: Bileća 150 Din; Bač, Petrovo selo 100 Din; Sremski Karlovci 100 Din; Nevesinje 123 Din 75 p; Metković 450 Din; Baška 187 Din; Velike Lašće 239 Din 40 p; Kovin 140 Din 80 p; Ruma 150 Din; Tijesno 200 Din; Kruševac 1000 Din; Sv. Pavel pri Preboldu 200 Din; Stari Futog 132 Din 75 p; Žabalj 150 Din; Stari grad 107 Din; Leskovac 150 Din; Rab 239 Din 75 p; Laško 277 Din 90 p; Skoplje 100 Din; Janjina 100 Din; Cetinje 150 Din; Gačko 260 Din.

IZ ŽUP

Društvo za zgradbo sokolskega doma v Šiški prireja za pomnožitev gradbenega fonda efektno loteriju. Sokolsko društvo v Šiški je namreč brez lastne telovadnice in ostane zaradi odpovedi sedanje tuje strehe na cesti, če ne dobi svojega doma. Temu zlu naj odpomore loterija, katere pospešujočo akcijo je prevzela župa Ljubljana.

Iz župe «Strossmayer» u Osijeku. Na 25. februara održana je I. župska redovna sjednica. Na istoj se je nakon konstituisanja odbora prema predlozima i zaključku glavne skupštine u glavnom raspravljalo o naraštajskim natjecanjima i programu akademije, koja će se priredba izvesti na dan obdržavanja glavne skupštine saveza 14. marta 1926 u Đakovu. — Nakon izveštaja br. tajnika, načelnika i predsjednika prosvjetnog odbora i rešenja tekućih dopisa sjednica je zaključena time, da će se u buduće svakoga četvrtka na večer obdržavati redovita sjednica starešinstva župe.

Starešinstvo.

JUGOSL. SOKOLSKA MATICA

Jugoslovenska Sokolska Matica v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo, vabi svoje zadružnike na redni občni zbor, ki se bo vršil v sredo, dne 31. marca 1925., ob pol 18. uri v prostorih Jugoslovenskega sokolskega saveza v Ljubljani — Narodni dom (I. nadstropje). — Dnevni red: 1.) Poročilo načelstva. 2.) Poročilo nadzorstva. 3.) Dopolnilne volitve. 4.) Slučajnosti. — Ako občni zbor v zmislu § 27. pravil ne bi bil sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje na istem mestu z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepčen brez ozira na število navzočih. — Zadružnika, ki se sam ne udeleži občnega zbora, lahko zastopa drug zadružnik na podlagi pismenega pooblastila, a poedinec more oddati v svojem imenu in kot pooblaščenec največ pet glasov. — Juridične osebe prisostvujejo občenemu zboru po svojih načelnikih ali pooblaščenih odbornikih. Pooblaščenici zadružnikov morajo predložiti podpisana pooblastila.